

Den 23. oktober 2003 afgav jeg en opfølgingsrapport vedrørende min inspektion den 18. april 2002 af Fængselsafdelingen Kærshovedgård. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne spørgsmål.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 19. januar 2004 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder en udtalelse af 5. december 2003 med bilag fra Fængselsafdelingen Kærshovedgård.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.1. Generelt

Jeg noterede mig at direktoratet i starten af 2004 ville orientere mig om hvad der videre skete i anledning af fængslets ansøgning om en lagerhal.

Direktoratet har oplyst at fængselsafdelingen i 2003 selv har bekostet og opført en lagerhal.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.2.2. Toilet og badeforhold

Da fængslets og direktoratet tidligere svar i anledning af min henstilling om renowering af toilet- og badeforholdene på afdeling D alene omfattede renowering af bade-faciliteterne, anmodede jeg om oplysning om hvad der videre skete vedrørende min henstilling for så vidt angår toiletfaciliteterne. Da mit spørgsmål om etablering af

yderligere toilet- og bade faciliteter på afdelingen heller ikke var besvaret, anmodede jeg tillige om svar på dette spørgsmål.

Fængselsafdelingen har oplyst at såvel bade faciliteter som toilet faciliteter på afdelingen er totalrenoverede.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Med hensyn til spørgsmålet om etablering af yderligere toilet- og bade faciliteter på afdelingen der har to toiletter og to baderum til 32 indsatte, har fængselsafdelingen udtalt at fængselsafdelingen ikke har fundet grundlag for at etablere yderligere faciliteter. Fængselsafdelingen har henvist til at pladserne på afdeling D er de sidste der belægges, at de indsatte der er på afdelingen, typisk kun skal afsone i meget kort tid (2-6 dage), og at de som følge heraf normalt ikke arbejdsplaceres, men er på afdelingen hele dagen hvorfor de har mulighed for at gå i bad på alle tidspunkter af dagen. Fængslet har endvidere oplyst at de indsatte på afdelingen ikke har givet udtryk for utilfredshed med antallet af toiletter.

Jeg har ingen bemærkninger til at der på grund af mulighederne for at gå i bad hele dagen ikke findes grundlag for at etablere yderligere bade faciliteter.

Det er fortsat min opfattelse at to toiletter er utilstrækkeligt, i hvert fald hvis alle 32 pladser eller de fleste pladser er belagt. Da der ikke har været klager over antallet af toiletter, foretager jeg mig imidlertid ikke mere vedrørende spørgsmålet om etablering af yderligere toiletter.

Ad punkt 2.2.3. Opholds- og fritidsrum

Da det fremgik af direktoratets tidligere udtalelse at der ikke vil ske en nedlæggelse af afdeling D inden for relativt kort tid, bad jeg fængslet om at oplyse om der var sket eller ville ske en istandsættelse af fællesrummene på denne afdeling.

Fængselsafdelingen har oplyst at fællesrummene males så snart belægningssituationen giver mulighed for det. Afdeling D males som regel en gang om året, og det sker i december måned hvor der generelt er en lavere belægning på afdelingen. Afdelingen blev malet i december 2003.

Fængslet har desuden oplyst at der er lavet en plan for udskiftning af inventar i fællesrummene på alle afdelinger. Fængselsafdelingen forventer at inventaret på afdeling D vil blive udskiftet i løbet af 2004.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.4. Skole og bibliotek

Fængselsafdelingen oplyste i sin tidligere udtalelse bl.a. at fængselsafdelingen endnu ikke havde taget kontakt til kommunebiblioteket med henblik på indgåelse af en aftale om betjening af fængslet, idet fængslet ville afvente erfaringerne med de tiltag som fængslet havde iværksat, og at fængslet løbende ville vurdere behovet for yderligere tiltag.

Direktoratet oplyste at direktoratet havde anmodet fængslet om efter en periode på tre måneder at vurdere hvorvidt der var behov for at indgå en egentlig biblioteksaftale. Direktoratet havde bedt fængslet om underretning om erfaringerne med de nye tiltag og om resultatet af vurderingen af om der bør indgås en biblioteksaftale med kommunebiblioteket. Fængslet var endvidere anmodet om at indsende kopi af fængslets interne retningslinjer når de var revideret.

Jeg tog det oplyste til efterretning og bad direktoratet om at underrette mig når direktoratet havde modtaget underretning fra fængslet, og at sende mig en kopi af de reviderede interne retningslinjer når direktoratet modtog dem fra fængslet.

Fængselsafdelingen har oplyst at erfaringerne med de nye tiltag er tilfredsstillende. Alle indsatte orienteres i dag om muligheden for at låne bøger. Der er indgået en af-

tale med Ikast Bibliotek om at fængselsafdelingen hver måned får tilsendt kataloger over nye bøger. De indsatte kan låne på deres sygesikringsbevis. Fængselsafdelingen skønner ikke at der er behov for at revidere denne aftale idet den skønnes passende i forhold til de meget beskedne behov der hidtil har været. De reviderede retningslinjer foreligger endnu ikke, men jeg vil modtage dem når direktoratet har modtaget dem fra afdelingen.

Direktoratet er ikke kommet med yderligere bemærkninger, herunder til det oplyste om at fængselsafdelingen alene får tilsendt katalog over nye bøger.

I sagen vedrørende min inspektion af Arresthuset i Holbæk har den bibliotekar der betjener arresthuset, oplyst at der ikke findes ét bogkatalog, men at der til stadighed udkommer nye kataloger opdelt i genrer. Bibliotekaren anbefalede at arresthusets bibliotek fik en fortegnelse over de bøger som Holbæk Bibliotek udlåner, i genrerne kriminalromaner, rejsebeskrivelser, biografier, gamle danske skønlitterære forfattere og tegneserier, og at kataloger over nyudgivelser inden for alle genrer bliver stillet til rådighed på biblioteket. Denne ordning blev efter at have været forelagt de indsat-tes talsmand umiddelbart iværksat i arresthuset. Direktoratet havde ingen bemærkninger til denne ordning.

Jeg beder direktoratet om at oplyse hvorvidt det efter direktoratets opfattelse generelt vil være tilstrækkeligt at der alene findes et katalog over nye bøger.

Jeg afventer i øvrigt modtagelsen af de reviderede retningslinjer.

Ad punkt 6.4. Talsmandsordningen

Jeg noterede mig at der snarest vil blive udarbejdet regler for talsmandsvirksomheden, og jeg bad om en kopi af reglerne når de var udfærdiget.

Fængselsafdelingen har oplyst at de nye regler snarest vil blive fremsendt.

Jeg afventer således fortsat kopi af disse retningslinjer.

Ad punkt 6.6. Bemanning på afdeling G/H

Jeg noterede mig at bemanningen på afdeling G/H efter forhandling med direktoratet ville blive styrket med en ekstra post om eftermiddagen.

Jeg er bekendt med at justitsministeren i et svar af 20. januar 2004 til Folketingets Retsudvalg (alm. del – bilag 406) bl.a. har anført at sammensætningen af de indsatte på Fængselsafdelingen Kærshovedgård – selv om der fortsat er tale om korttidsafsonere – har ændret sig på en sådan måde at der er brug for generelt at se på bemanningen på fængselsafdelingen. Direktoratet har derfor meddelt fængselsafdelingen at direktoratet vil se på bemanningen med henblik på at foretage en styrkelse af især det uniformerede personale. Det fremgår senere i svaret at direktoratet i den forbindelse også vil overveje behovet for at tilknytte sundhedspersonale til afdelingen.

Ad punkt 6.10. Information til de indsatte

Jeg noterede mig at jeg ville blive underrettet når direktoratet havde opdateret fængslets hjemmeside.

Direktoratet har oplyst at hjemmesiden er opdateret med den seneste orientering om fængselsafdelingen fra marts 2002. Oplysningerne vedrørende afsoningsforholdene er midlertidigt slettet, men vil blive lagt ind igen når de er modtaget fra fængselsafdelingen i en opdateret udgave. Det forventes at ske inden for kort tid, og jeg vil blive underrettet når den opdaterede side er lagt ind på nettet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg noterede mig at fængselsafdelingen på hver stue havde opsat en lamineret vejledning hvoraf blandt andet fremgår at der er forskellige hobby- og sportsaktiviteter i

fængslet (uden at de beskrives nærmere), og hvor der kan afhentes rekvisitter til de forskellige fritidstilbud, men jeg bad fængslet om at oplyse om og i givet fald hvordan de indsatte gøres bekendt med det øvrige informationsmateriale som findes i fængslet.

Fængselsafdelingen har oplyst at der ved indsættelsen udleveres en folder til alle indsatte om fængselsafdelingen. Folderen indeholder oplysninger om bl.a. fritid, men på grund af den kapacitetsudvidelse der fandt sted i efteråret 2003, er folderen ikke ajour. Den vil blive revideret snarest. Fængselsafdelingen har vedlagt en kopi af folderen der er dateret 1. marts 2003. Foruden fritid er der oplysninger om en række andre forhold.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil.

Jeg har noteret mig at de indsatte ved indsættelsen får udleveret en folder med de vigtigste oplysninger vedrørende opholdet i fængselsafdelingen, herunder – men ikke kun – oplysninger om fritidsforhold, og at denne folder snarest vil blive revideret så den er ajour.

Ad punkt 6.13. Centralkøkkenet

Jeg noterede mig at fængslet havde etableret egenkontrolprogram. Da dette program bl.a. skal beskrive virksomhedens plan for vedligeholdelsen af køkkenet, bad jeg fængslet om at sende mig en kopi af denne plan. Jeg bad endvidere fængslet om at oplyse hvad indskærpelsen fra fødevareregionen med hensyn til vedligeholdelsen indtil nu havde ført til af vedligeholdelsesarbejder i køkkenet.

Fængselsafdelingen har vedlagt kopi af en plan vedrørende rengøring af køkkenet.

Med hensyn til vedligeholdelse har fængselsafdelingen oplyst at det er aftalt med Fødevareregion Herning at der udskiftes fliser så snart de revner. Der er i 2002/2003 udskiftet fliser. Endvidere er det i samarbejde med fødevareregionen besluttet at ma-

le alle rør og fjerne eventuel isolering idet netop isoleringen vanskeliggjorde rengøringen i køkkenet.

Fængselsafdelingen har videre oplyst at der i 2004 vil blive opsat en ny emhætte hvis økonomien tillader det. Der vil endvidere snarest blive installeret en lift og foretaget en del forandringer i køkkenet, således at arbejdsgangen bliver lettere i hverdagen. Disse forandringer er foranlediget af den kapacitetsudvidelse på 50 indsatte som blev gennemført i efteråret 2003, og af at forplejningen fortsætter uændret, dvs. at de indsatte fortsat får fuld forplejning.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.6. Strafmåling

Jeg bad direktoratet om en udtalelse vedrørende det forhold at der ved forhøret den 18. februar 2002 i en konkret sag (forhørsprotokollen s. 6001) blev truffet afgørelse om at der knap fire dage senere (efter udløbet af strafcelleanbringelsen) skulle ske udelukkelse fra fællesskab (det vil sige at det på det tidspunkt blev lagt til grund at betingelserne for udelukkelse fra fællesskab ville være opfyldte knap fire dage senere), og at udelukkelsen fra fællesskab skulle vare frem til overførslen kunne gennemføres – uanset hvornår den kunne gennemføres.

Direktoratet har i den anledning anført følgende:

”...

Som det fremgår af direktoratets udtalelse af 4. juli 2003, har direktoratet noteret sig fængselsafdelingens tilkendegivelse om, at der kun undtagelsesvis i forbindelse med en afgørelse om overførsel fra åbent til lukket fængsel vil blive truffet afgørelse om strafcelle. Fængselsafdelingen har supplerende oplyst, at afgørelsen om strafcelle og afgørelsen om udelukkelse fra fællesskab blev truffet i forbindelse med forhøret, på hvilket tidspunkt betingelserne for begge afgørelser vurderedes at være til stede.

Direktoratet kan henholde sig hertil. Direktoratet mener imidlertid, at fængselsafdelingen løbende – herunder i forbindelse med udtagelsen af strafcelle – burde have vurderet, om betingelserne for udelukkelse fra fællesskab fortsat var til stede, således at udelukkelse kunne bringes til ophør, når dette ikke længere var tilfældet, jf. straffuldbyrdelseslovens § 63, stk. 7. Direktoratet har meddelt fængselsafdelingen dette.”

Jeg har ingen bemærkninger til det oplyste om at det ved forhøret blev lagt til grund at betingelserne for såvel strafcelle som udelukkelse fra fællesskab var til stede. Fængselsafdelingen kunne imidlertid ikke på dette tidspunkt tage stilling til om betingelserne for udelukkelse fra fællesskab fortsat ville være til stede når straffcelleanbringelsen var udstået. Der kunne derfor efter min opfattelse ikke ved forhøret træffes afgørelse om at den pågældende skulle udelukkes fra fællesskab når straffcelleanbringelsen var udstået knap fire dage senere, uden forbehold for om betingelserne for udelukkelse fortsat var til stede.

Jeg er enig med direktoratet i at det løbende må vurderes om betingelserne for udelukkelse fra fællesskab er opfyldte, og at fængselsafdelingen derfor (bl.a.) i forbindelse med udtagelsen af strafcelle burde have vurderet dette. Fordi det løbende må vurderes om betingelserne for udelukkelse fra fællesskab er opfyldte, kunne der efter min opfattelse heller ikke ved forhøret – uden forbehold – træffes afgørelse om at udelukkelsen fra fællesskab skulle være frem til at overførslen kunne gennemføres, uanset hvornår den kunne gennemføres.

Idet jeg har noteret mig at direktoratet har gjort fængselsafdelingen bekendt med at fængselsafdelingen løbende burde have vurderet om betingelserne for udelukkelse fra fællesskab fortsat var opfyldte, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 8.9.1. Kompetence

Da fængselsafdelingen under pkt. 8.5.4.3. havde oplyst at grundlaget for overførsel i en konkret sag (forhørsprotokollen s. 6001) rettelig var straffuldbyrdelseslovens § 25, stk. 3, nr. 2, og afgørelser om overførsel efter (bl.a.) denne ifølge de interne

kompetenceregler skal forelægges fængselsinspektøren, bad jeg fængselsafdelingen om at oplyse om der skete en sådan forelæggelse i sagen.

Fængselsafdelingen har oplyst at der skete en sådan forelæggelse i sagen. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Med den bemærkning at det efter min opfattelse havde været rigtigst hvis dette havde fremgået af notatet i sagen, har jeg noteret mig det oplyste.

9. Opfølgning

Jeg afventer en udtalelse fra direktoratet og modtagelsen af de reviderede retningslinjer for så vidt angår biblioteksordningen, jf. pkt. 2.3.4. Jeg afventer tillige underretning om talsmandsreglerne og opdateringen af fængslets hjemmeside, jf. pkt. 6.4. og 6.10.

10. Underretning

Denne rapport sendes til Fængselsafdelingen Kærshovedgård, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i fængslet.

Lennart Frandsen
Inspektionschef